

Приложение № 1

към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на околната среда и водите	Нормативен акт: Закон за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 1 юли – 31 декември 2019 г.	Дата: 12 август 2019 г.
Контакт за въпроси: Боряна Каменова, директор на дирекция „Политика по изменение на климата“, bor@moev.government.bg	Телефон: 02/940 62 85
1. Дефиниране на проблема: <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i> Изменението на климата е трансграничен проблем, поради което е необходима координация на действията в областта на климата на европейско равнище и, в случаите при които това е възможно — на глобално равнище. По-специално, чрез действие в тази посока ще може по най-ефективен начин да се реализира реформата на въглеродния пазар в периода след 2020 г., като се стимулира промишлеността да инвестира в нисковъглеродни технологии, като в същото време се запази нейната конкурентоспособност, както и вътрешният пазар на ЕС. Основен инструмент на политиката в областта на климата в Европейския съюз (ЕС) е Схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове (СТЕ). Тя бе въведена с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. Директивата е транспонирана в националното законодателство със Закона за ограничаване изменението на климата (ЗОИК). През октомври 2014 г. Европейският съвет прие заключения във връзка с Рамката на политиките на ЕС по климат и енергетика до 2030 г. с оглед постигане на преход към нисковъглеродна икономика в дългосрочен план и изграждане на устойчив Енергиен съюз с визия за политиките по климата. В тази връзка бе потвърдено, че една добре функционираща и реформирана СТЕ ще бъде основен инструмент на ЕС за постигане на поставените цели. За реализирането им следва да допринесат всички сектори на икономиката. На тази основа бе приета Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814. Същевременно с нея се решават някои проблеми, възникнали в процеса на прилагането на СТЕ. Причините, които налагат изменението на закона, са свързани с динамиката на международните преговори по климата след приемането на Споразумението от Париж през 2015 г. и промените в европейското законодателство във връзка с новите правила за	

действие на четвъртата фаза на Европейската схема за търговия с емисии (2021 – 2030 г.) В проекта на закон са въведени изменения и допълнения, свързани с транспонирането на Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоэффективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Актуализирането на сроковете, изкисванията и динамиката в прилаганите политики и мерки в областта на изменението на климата са основното обстоятелство налагащо законодателните помени.

В допълнение и съгласно новоприетото законодателство са предоставени редица механизми за финансиране, фондове, стимули които за бизнеса са възможност за развитие. Тези възможности без промяна на Закона за ограничаване изменението на климата са неизпълними и неприложими.

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт, но съгласно Член 191 от Договора за функционирането на Европейския съюз борбата с изменението на климата е превърната в изрична цел на политиката на ЕС в областта на околната среда и усилията в тази връзка са от десетилетия.

Без въвеждане на политики за допълнително намаляване на емисиите средната температура в световен мащаб се очаква да се увеличи между 1,1°C и 6,4°C в течение на този век. Човешките дейности като използването на изкопаеми горива, обезлесяването и селското стопанство водят до емисии на въглероден диоксид (CO₂), метан (CH₄), двуазотен оксид (N₂O) и флуоровъглеродороди. Тези парникови газове улавят топлината, която се излъчва от земната повърхност, и не ѝ позволяват да се освободи в космическото пространство, като причиняват по този начин глобално затопляне. Глобалното затопляне доведе и ще продължава да води до повече екстремни метеорологични явления (като наводнения, суша, обилни валежи и горещи вълни), горски пожари, недостиг на водни ресурси, изчезване на ледници и покачване на морското равнище, промени в структурата на разпространение и дори изчезване на фауна и флора, болести и вредители по растенията, недостиг на храна и питейна вода и миграция на хора, бягащи от тези опасности. Науката показва, че рисковете от необратима и катастрофална промяна силно ще се увеличат, ако глобалното затопляне се повиши с повече от 2°C в сравнение с нивата преди индустриализацията.

През 2006 г. в доклада на Стърн се излага тезата, че управлението на глобалното затопляне би струвало 1 % от световния БВП годишно, докато бездействието би струвало най-малко 5 %, а в най-лошия случай — до 20 % от световния БВП. Следователно ще бъде необходимо да се инвестира само малка част от общия световен БВП в нисковъглеродна икономика, а борбата срещу изменението на климата ще доведе до ползи за здравето и по-голяма

енергийна сигурност и ще намали другите вреди.

В резултат на международно ниво през декември 2015 г. и след повече от две десетилетия на преговори, правителствата приеха първото всеобщо споразумение за борба с изменението на климата по време на 21-вата конференция на страните (COP 21) по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) в Париж. Споразумението от Париж има за цел повишаването на температурата в световен мащаб да се ограничи значително под 2°C, както и да се полагат усилия това повишаване да се задържи на 1,5°C над нивата преди индустриализацията. За изпълнението на тази цел страните по Рамковата конвенция се стремят да определят горни граници в световен план на емисиите на парникови газове възможно най-бързо и да постигнат нулеви нетни емисии през втората половина на настоящия век. Финансовите потоци следва да съблюдават тези цели. За първи път всички страни по Рамковата конвенция трябва да положат амбициозни усилия за намаляване на емисиите на парникови газове, следвайки принципа на „обща, но разграничени отговорности и съответен капацитет“, т.е. според своите индивидуални обстоятелства и възможности. На всеки пет години всички държави трябва да актуализират и усъвършенстват своите планове за действие в областта на климата („национално определени приноси“) и да ги обявяват в условия на прозрачност, така че да може да бъде оценен колективният напредък („глобален преглед“). Ще се осигури подкрепа по-специално за най-уязвимите – най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се страни, както във финансово отношение, така и посредством изграждане на капацитет. Адаптирането, на което се отделя същото внимание като на смекчаването на въздействието, е признато за световно предизвикателство; следователно е важно да се предприемат действия във връзка със „загубите и щетите“, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата. Споразумението влезе в сила през ноември 2016 г., след като беше ратифицирано от минималния брой 55 правителства, представляващи най-малко 55 % от общите световни емисии на парникови газове.

Не по малко усилия са вложени и в рамките на ЕС за борба с изменението на климата. Чрез своята рамка в областта на климата и енергетиката до 2030 г., която представлява също така неговите ангажименти по Парижкото споразумение, ЕС се ангажира със следните цели, които да бъдат постигнати до 2030 г.: намаляване на емисиите на парникови газове с поне 40 % под нивата от 1990 г., подобряване на енергийната ефективност с 27 % и увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници до 27 % в крайното потребление. Рамката за 2030 г. представлява последващи действия във връзка с целите на ЕС „20-20-20“, приети през 2007 г. от лидерите на ЕС за 2020 г.: намаляване с 20 % на емисиите на парникови газове, увеличаване с 20 % на дела на възобновяемите енергийни източници в крайното потребление на енергия и намаляване с 20 % на общото първично енергийно потребление в ЕС (всички стойности в сравнение с 1990 г.), като тези цели се изразяват в обвързващи правни мерки. Пътната карта на ЕС за преминаване към нисковъглеродна икономика до 2050 г. определя дългосрочна цел за намаляване с 80 % на емисиите на парникови газове, а в най-новата му дългосрочна стратегия се подкрепя неутрална по отношение на климата икономика до 2050 г.

Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), която е първият и понастоящем най-големият международен пазар на въглеродни емисии, представлява ключов инструмент в политиката на ЕС за борба с изменението на климата. Основава се на принципа за „лимита и търговия“: определен е „лимит“ на общото количество на емисиите на парникови газове, които могат да се отделят от инсталациите (заводи, електроцентрали и др.), включени в схемата, чийто брой е над 11 000. Всяка инсталация купува или получава „квоти за емисии“, продавани чрез търг от държавите членки. Тези кредити, всеки от които съответства на един тон CO₂,

могат да се търгуват и с други инсталации, ако не се използват. С течение на времето общият брой на квотите постепенно се намалява. Два фонда — фонд за модернизация и фонд за иновации – ще спомагат да се подобряват енергийните системи в държавите членки с по-ниски доходи и да се насърчават иновациите чрез финансиране на проекти за възобновяеми енергийни източници и за улавяне и съхранение на въглеродния диоксид (CCS), както и на проекти с ниски въглеродни емисии. Настоящото изключение за междуконтиненталните полети беше удължено до края на 2023 г., когато е предвидено да започне първата фаза на схемата за намаляване и компенсирание на въглеродните емисии в международното въздухоплаване (CORSIA) на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО). Швейцария и ЕС се споразумяха да свържат своите системи за търговия с емисии.

За емисиите от сектори, които не са обхванати от СТЕ (например пътен транспорт, отпадъци, селско стопанство и строителство), се прилагат задължителни годишни цели за намаление на емисиите на парникови газове за всяка държава членка. При неотдавнашна актуализация Парламентът и Съветът се споразумяха относно минимални цели за периода 2021—2030 г., които да спомогнат за постигането на целта на ЕС за намаление с 30 % на парниковите газове от тези сектори и да допринесат за постигането на целите на Парижкото споразумение. Освен това за първи път всяка държава членка ще трябва да гарантира, че емисиите от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС) не надвишават поглъщанията. С други думи горите, обработваемите земи и пасищата ще се управляват по устойчив начин, за да поглъщат колкото е възможно повече емисии на парникови газове, най-малкото колкото емисиите, отделяни в същия сектор („правило за неутрален или положителен баланс“), като така дават съществен принос в борбата с изменението на климата.

Директивата за възобновяемите енергийни източници цели да гарантира, че до 2020 г. възобновяемите енергийни източници като биомаса, вятърна, водна и слънчева енергия ще осигуряват най-малко 20 % от общото потребление на енергия в ЕС във връзка с производството на електроенергия, транспорта, отоплителните и охладителните системи. Нова цел (32,5 %) ще се прилага за 2030 г. Всяка държава членка приема свой национален план за действие относно енергията от възобновяеми източници, включващ цели по сектори. Като част от общата цел държавите членки се задължават да гарантират, че най-малко 10 % (14 % през 2030 г.) от транспортните горива се произвеждат от възобновяеми енергийни източници. Парламентът и Съветът също постигнаха съгласие за цел за 32 % енергийна ефективност на ЕС за 2030 г.

Технологията за улавяне и съхранение на въглерод отделя CO₂ от атмосферните емисии (получени от производствените процеси), компресира CO₂ и го транспортира до място, където може да бъде съхраняван. Според Междуправителствения комитет по изменение на климата технологията за улавяне и съхранение на въглерод би могла да отстранява 80—90 % от емисиите на CO₂ от работещи с изкопаеми горива електроцентрали. ЕС създаде регулаторна рамка за комерсиализиране и субсидиране на тази нова технология. Прилагането на предвидените демонстрационни проекти в Европа се оказа обаче по-трудно от първоначално очакваното, като високите разходи представляват една от главните пречки.

Новите леки пътнически автомобили, регистрирани в ЕС, трябва да спазват стандартите за емисиите на CO₂. Целта, която трябва да бъде постигната от средния автомобилен парк, е 130 г CO₂/км за 2015 г. и ще се намали до 95 г/км от 2021 г. нататък. С цел създаване на стимули за промишлеността да инвестира в нови технологии, може да се използват т.нар. „суперкредити“, при които най-чистите автомобили от предлаганата от всеки производител

гама се считат за повече от един автомобил при изчисляването на средните специфични емисии на CO₂. Подобна нормативна уредба се прилага за лекотоварните автомобили. Парламентът и Съветът се договориха за допълнително намаляване на емисиите на CO₂ от превозните средства в Съюза за **новите автомобили (37,5 %)** и **новите лекотоварни автомобили (31 %)** до 2030 г. Успоредно с това за първи път беше определена цел за намаляване на емисиите на CO₂ с 30 % за новите камиони, като до 2025 г. междинната цел е 15 %.

Информацията, свързана с икономията на гориво при новите леки пътнически автомобили, предлагани за продажба или наемане в ЕС, вече е на разположение на потребителите, така че те да могат да направят информиран избор при покупката на нов автомобил. Качеството на горивото е също така важен елемент за намаляване на емисиите на парникови газове. Законодателството на ЕС има за цел да се намали интензивността на парниковите газове от горивата с 6 % до 2020 г.: това трябва да бъде постигнато, наред с другите мерки, чрез използването на биогорива, които обаче трябва да отговарят на определени критерии за устойчивост.

Емисиите на CO₂ от международния морски транспорт са значителни и се очаква да нараснат съществено. Настоявайки за глобален подход, ЕС междувременно създаде обхващаща целия Съюз система за мониторинга, докладването и проверката на емисиите на CO₂ от корабоплаването като първа стъпка към намаляването им. Големите кораби трябва да извършват измерване и да докладват ежегодно за своите проверени емисии на CO₂, освободени по пътя им към и от пристанища на ЕС, както и в рамките на тези пристанища, заедно с друга информация от значение.

Вследствие на забраните на флуорохлоровъглеродите (CFCs) през 80-те години на миналия век, за да се спре изтъняването на озоновия слой, в настоящия момент се използват флуорирани газове като заместители в редица промишлени приложения като климатични и хладилни системи, тъй като не нарушават озоновия слой. Те обаче могат да имат потенциал за глобално затопляне до 23 000 пъти по-голям от този на CO₂. Поради това ЕС предприе мерки за контрол на използването на флуорирани газове и забрана на употребата им в новите климатични уреди и хладилници до 2022—2025 г., като по този начин се определя ритъмът за постепенно глобално преустановяване.

2. Цели:

Целта на законопроекта е въвеждане на мерки за засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции.

За да бъдат изпълнени дългосрочните декарбонизационни цели на ЕС, предвиждащи намаление на емисиите с поне 80 % до 2050 г., е необходим непрекъснат напредък към нисковъглеродна икономика, която да създава нови възможности за стопански растеж и разкриване на работни места. Като важна стъпка в тези усилия, през октомври 2014 г. Европейският съвет одобри Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода до 2030 г.

Изпълнението на тази Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода до 2030 г. представлява ключов елемент от изграждането на устойчив Енергиен съюз с насочена към бъдещето климатична политика, което представлява основен приоритет за Европейската комисия за следващите години. Централен елемент от Рамката

за политиките през периода до 2030 г. е правно обвързващата цел за постигане до 2030 г. на вътрешно намаление в ЕС на емисиите на парникови газове с поне 40 % спрямо количествата от 1990 г. За постигането на тази цел по разходоефективен начин е необходимо в секторите, попадащи в обхвата на Системата за търговия с емисии на ЕС (СТЕ на ЕС) да се намалят емисиите с 43 % в сравнение с 2005 г., а в секторите извън СТЕ на ЕС — съответно с 30 % в сравнение с 2005 г. Европейският съвет определи основните принципи за постигане на намаление на емисиите в рамките на СТЕ на ЕС.

В тази връзка са изготвени и съответните законодателни изменения описани по подробно в Раздел 4.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Пряко засегнатите страни са:

- *Министерство на околната среда и водите;*
- *Изпълнителна агенция по околна среда и води;*
- *Операторите по смисъла на § 1, т. 43 от допълнителните разпоредби на Закона за опазване на околната среда – през 2019 г. операторите с валидно разрешително за емисии на парникови газове са 118.*
- *Авиационните оператори по смисъла на § 1, т. 1 от Закона за ограничаване изменението на климата – 3 оператора в ECTE и 1 в CORSIA*
- *Доставчици на течни горива и енергия за транспорта по смисъла на § 1, т. 14 от Закона за ограничаване изменението на климата – конкретния брой е обвързан с работещите доставчици и тези които заплащат акциз, за съответната година*

4. Варианти на действие:

С новите разпоредби се въвеждат редът и начинът за функциониране на Европейската схема за търговия с емисии в България във връзка с увеличаване на линейния коефициент за намаление на общото количество квоти в ЕС – „таван“, от прилагания към момента 1.74 % на 2.2 % от 2021 г. нататък. Това води до по-голям годишен темп на намаление на общото количество квоти, което цели общо намаление на емисиите от всички сектори в Европейската схема за търговия с емисии, с 43 % до 2030 г.

Новите разпоредби регламентират новия Фонд за модернизация, в който постъпват приходите от 2% от общото количество квоти в ЕС и в който България има запазен дял от 5,84 % от средствата.

Включени са нови възможности за използване на приходите от търгове - финансови мерки за компенсация на непреките разходи на индустрията, които се появяват в резултат от прехвърлянето на разходи за квоти в цената на електроенергията, финансиране на дейности по климата в трети уязвими страни, насърчаване на технологии за преминаване към нисковъглеродна икономика.

Безплатното разпределение на квоти за индустрията се запазва. Въпреки това трите основни аспекта, предопределящи го - показатели за специфични емисии, класификация на секторите и нива на активност – са ревизирани.

Заложено е по-често съгласуване на разпределението на безплатните квоти към действителното ниво на активност на инсталациите, което ще гарантира, че подкрепа се оказва на предприятията и секторите, в които се реализира растеж.

Списъкът със секторите под риск от изтичане на въглерод се съкращава (с оставащи около 50 на брой сектора), като най-заstraшените от изтичане на въглерод от тях ще получат 100 % безплатни квоти, докато тези, които могат да прехвърлят значителна част от разходите за квотите в цената на продукта - 30 %.

Предвижда се за резерва за нови участници в Европейската схема за търговия с емисии и за значителни повишения на производството на вече включените в схемата инсталации да бъде предоставено остатъчното количество от неразпределените безплатно квоти от третата фаза (2013-2020 г.), в очакван размер до 400 млн. квоти, както и 250 млн. квоти от Резерва за пазарна стабилност. Той ще бъде допълван с квоти, останали неизползвани поради закриването на инсталации или поради значителни промени в производството в периода от 2021 г. нататък.

Действащите в периода 2013-2020 правила относно безплатно предоставяне на квоти за модернизация на енергийния сектор (дерогацията за енергийния сектор), която към момента България прилага, се оптимизират. Количеството безплатни квоти са ограничени до 40% от разпределените на ДЧ тръжни квоти, които ще се използват на равни части в съответните години в периода 2021-2030 г., като дерогацията е опционална за държави членки с БВП под 60% от средния за ЕС на глава от населението, в т.ч. и България. Ще бъде прилагана състезателна процедура по наддаване - за проекти над 12,5 млн. евро, които ще се оповестяват публично. За проекти с по-ниска стойност се предвиждат изключения и по-облекчен режим. Важни са спазването на принципите на прозрачност и отчетност при залагането на критерии и подбора на проекти за финансиране при малки проекти.

Доставчиците на течни горива и енергия за транспорта намаляват плавно емисиите на парникови газове на единица енергия от целия жизнен цикъл на доставяните течни горива и енергия спрямо основните стандарти за горивата през 2010 г., за да достигнат най-малко 6 на сто крайно общо намаление до 31 декември 2020 г. В тази връзка с изменение и допълнение в Закона е дадена възможност доставчиците да изпълнят задълженията със спестявания на емисии нагоре по веригата, реализирани от проекти с начало от 1 януари 2011 г.

По отношение на непреките разходи, които се появяват в резултат от прехвърлянето на разходи за намаляване на емисиите в цената на електроенергията, в предложението се предвижда на доброволен принцип държавите членки да предоставят компенсация в съответствие с правилата за държавна помощ, като за тази цел следва да се използват приходи от тръжната продажба на квоти.

За да се избегне ненужна административна тежест се въвежда възможността да се изключват от обхвата на СТЕ на ЕС инсталациите, които отделят под 2 500 тона еквивалент на въглероден диоксид.

Вариант за действие 0 „Без действие“

В случай че не бъде приет Закона за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата:

- Европейската комисия ще стартира наказателна процедура за нетранспониране на европейското законодателство в националното

- Няма да бъде актуализирана съществуващата нормативна база в областта на изменението на климата и в тази връзка въвеждането на редица възможности за модернизация и иновации няма да се осъществят
- Министерство на околната среда и водите и Изпълнителната агенция по околна среда в качеството си на компетентни органи не могат да изпълняват функциите си по прилагане на законодателството
- Няма да бъде дадена възможност при желание от тяхна страна на най-малко 20 инсталации в Европейската схема за търговия с емисии да бъдат изключени и съответно да бъдат приложени за тях опростени процедури.

Вариант на действие 1 – Приемане на Закона за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата

- С новите разпоредби се въвеждат редът и начинът за функциониране на Европейската схема за търговия с емисии в България във връзка с увеличаване на линейния коефициент за намаление на общото количество квоти в ЕС – „таван“, от прилагания към момента 1.74 % на 2.2 % от 2021 г. нататък.
- Новите разпоредби регламентират новия Фонд за модернизация, в който постъпват приходите от 2% общото количество квоти в ЕС и в който България има запазен дял от 5,84 % от средствата.
- Включени са нови възможности за използване на приходите от търгове - финансови мерки за компенсация на непреките разходи на индустрията, които се появяват в резултат от прехвърлянето на разходи за квоти в цената на електроенергията, финансиране на дейности по климата в трети уязвими страни, насърчаване на технологии за преминаване към нисковъглеродна икономика.
- Заложено е по-често съгласуване на разпределението на безплатните квоти към действителното ниво на активност на инсталациите, което ще гарантира, че подкрепа се оказва на предприятията и секторите, в които се реализира растеж.
- Списъкът със секторите под риск от изтичане на въглерод се съкращава (с оставащи около 50 на брой сектора), като най-застрашените от изтичане на въглерод от тях ще получат 100 % безплатни квоти, докато тези, които могат да прехвърлят значителна част от разходите за квотите в цената на продукта - 30 %.
- Предвижда се за резерва за нови участници в Европейската схема за търговия с емисии и за значителни повишения на производството на вече включените в схемата инсталации да бъде предоставено остатъчното количество от неразпределените безплатно квоти от третата фаза (2013-2020 г.), в очакван размер до 400 млн. квоти, както и 250 млн. квоти от Резерва за пазарна стабилност.
- Действащите в периода 2013-2020 правила относно безплатно предоставяне на квоти за модернизация на енергийния сектор (дерогацията за енергийния сектор), която към момента България прилага, се оптимизират. Количеството безплатни квоти са ограничени до 40% от разпределените на ДЧ тръжни квоти, които ще се използват на равни части в съответните години в периода 2021-2030 г., като дерогацията е опционална за държави членки с БВП под 60% от средния за ЕС на глава от

населението, в т.ч. и България.

- По отношение на непреките разходи, които се появяват в резултат от прехвърлянето на разходи за намаляване на емисиите в цената на електроенергията, в предложението се предвижда на доброволен принцип държавите членки да предоставят компенсация в съответствие с правилата за държавна помощ, като за тази цел следва да се използват приходи от тръжната продажба на квоти.
- Въвежда се възможността да се изключват от обхвата на СТЕ на ЕС инсталациите, които отделят под 2 500 тона еквивалент на въглероден диоксид.
- Предоставяне на възможност на доставчиците на горива и енергия за транспорта да си изпълнят задълженията верифицирани спестявания от проекти след 2011 г.

5. Негативни въздействия:

Вариант за действие 0 „Без действие“

Икономически негативни въздействия

- Неразпределение на безплатни квоти на операторите на инсталации и на авиационни оператори за периода 2021-2030.
- Невъзможност МСП да бъдат изключени от ЕСТЕ и да се приложат опростени процедури за тях, което ще рефлектира
- Финансови глоби и санкции при стартиране на наказателна процедура за нетранспониране на законодателство

Социални негативни въздействия:

- Загуба на голям брой работни места поради фалит на предприятия заради неизползвани възможности за разпределение на безплатни квоти и регламентирана държавна помощ;
- Създаване на диспропорции в регионален и национален план.

Екологични негативни въздействия:

- Неизпълнение целите на националната и европейската политика по ограничаване изменението на климата;
- Увеличаване на глобалните емисии на парникови газове;
- Неизпълнение целите на Парижкото споразумение.

Вариант на действие 1 – Приемане на Закона за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата

Икономически негативни въздействия:

С приемането на Закона за изменение и допълнение на ЗОИК не се предвиждат икономически негативни въздействия.

Социални негативни въздействия:

Приемането на законопроекта няма да доведе до социални негативни въздействия, тъй като ще се създадат условия за запазване и разширяване на трудовата заетост.

Екологични негативни въздействия:

Не са идентифицирани.

6. Положителни въздействия: Вариант за действие 0 „Без действие“*Икономически положителни въздействия*

Не са идентифицирани такива

Социални положителни въздействия

Не са идентифицирани такива

Екологични положителни въздействия

Не са идентифицирани такива

Вариант на действие 1 – Приемане на Закона за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата*Икономически положителни въздействия*

- Операторите на инсталации, в зависимост от това дали попадат в обхвата на секторите под риск от изтичане на въглерод ще получат 100 % безплатни квоти, докато тези, които могат да прехвърлят значителна част от разходите за квотите в цената на продукта - 30 %.
- Ще се минимизират рисковете от “изтичане на въглерод”, респективно от изместване на производствата в трети страни;
- При прилагане на възможността за компенсиране на операторите за непреките разходи, които се появяват в резултат от прехвърлянето на разходи за намаляване на емисиите в цената на електроенергията, ще се подобри конкурентоспособността на българските предприятия спрямо конкурентите им от трети страни, ще се създаде благоприятна среда за подобряване структурата на БВП на страната, както и ще се повиши икономическото доверие към държавата.
- За нови участници в Европейската схема за търговия с емисии и за значителни

повишения на производството на вече включените в схемата инсталации да бъде предоставено остатъчното количество от неразпределените безплатно квоти от третата фаза.

- Оползотворяване на средствата по Фонда за модернизация – възможност за подкрепа на инвестициите, включително за финансиране на малки инвестиционни проекти, за модернизация на енергийни системи и за подобряване на енергийната ефективност.
- Възможност за безплатно разпределяне на квоти през преходен период с цел модернизация на енергийния сектор

Социални положителни въздействия

- На операторите които отделят по малко от 2500 тона въглероден диоксид годишно ще им бъде дадена възможност да бъдат изключени от ЕСТЕ и в резултат ще бъде намалена административната, икономическата и социалната тежест върху тях.

Екологични положителни въздействия

- Създават се условия за по-добро интегриране приоритетите на провежданата политика по ограничаване изменението на климата с тази в секторите Енергетика, Транспорт, Икономика, Селско и горско стопанство.
- Минимизиране на рисковете от увеличаване на глобалните емисии;
- Постигане на целите за намаляване на емисиите на парникови газове до най – малко 6 на сто крайно общо намаление до 31 декември 2020 г. чрез използване на възможността за използване на спестявания от проекти.
- Изпълнение на целите на политика по изменение на климата, както и на Парижкото споразумение.

7. Потенциални рискове:

Приемане на Закона за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата не предполага възникването на евентуални рискове, както и не се очаква възникването на съдебни спорове

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
- Ще се намали
- Няма ефект

С проекта на ЗИД на ЗОИК се въвежда възможността да се изключват от обхвата на СТЕ на ЕС инсталациите, които отделят под 2 500 тона еквивалент на въглероден диоксид. В списъка са 18 потенциални инсталации от сектори – производство на керамични продукти, производство на енергия за производствени нужди, металургия и дърводобив и дървопреработване. Към операторите, които изразят желание да бъдат изключени ще отпаднат всички административни изисквания, с изключение на предоставяне на верифициран доклад до 31.03. на всяка календарна година.

Паралелно с това ще бъде намалена и финансовата тежест върху тях, с оглед отпадане на

таксите, които дължат като участник в ЕСТЕ.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Проектът на Закона за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата не съдържа разпоредби, свързани със създаване на нови регулаторни режими и не засяга съществуващи такива.

9. Създават ли се нови регистри?

Не се създават нови регистри

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП
- Няма ефект

Съгласно Чл. 57а. (1) от проекта на ЗИД на ЗОИК от ЕСТЕ могат да бъдат изключени инсталации, които през всяка една от трите години, са докладвали пред изпълнителния директор на ИАОС емисии, по-малки от 2 500 тона еквивалент на въглероден диоксид, без да се вземат предвид на емисиите от биомаса. При детайлна проверка в тази категория попадат 22 от 118 инсталации в обхвата на ЕСТЕ, които са малки или средни предприятия. На тези инсталации ще бъде предоставена възможност да бъдат изключени от ЕСТЕ, което по същество означава че дадената инсталация е изключена по собствено желание, отпада задължението към съответния оператор за ежегодно предаване на квоти, както и разпределението на безплатни квоти по партидата му. В допълнение единственото задължение на изключения оператор е ежегодно да предоставя верифицирани данни за инсталацията - горива, енергия и емисии.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да
- Не

12. Обществени консултации:

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще се проведат обществени консултации, като Закона за изменение и допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата, мотивите към него, предварителната оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ ще бъдат публикувани на Портала за обществени консултации и на Интернет страницата на Министерството на околната среда и водите за срок от 14 дни. Основната причина е свързана със срока за транспониране на Директива 2018/410 – месец октомври 2019 г.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
- Не

Съгласно чл. 3 – Транспониране от Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на въглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 срокът за въвеждане в сила на законовите, подзаконовите и административните разпоредби е 09 октомври 2019 г.

Линк към двете езикови версии на Директивата -
<https://www.moew.government.bg/bg/direktiva-es-2018-410-na-evropejskiya-parlament-i-na-suveta-ot-14-mart-2018-godina/>

Линк към Косолидираната версия на Директива 2003/87/ЕС -
https://www.moew.government.bg/static/media/ups/articles/attachments/87_2013_BG_20188f48fe18ff967a8cc0d210519f67ab59.pdf

Допълнителна информация и линкове към документи (оценка на въздействие и други анализи) при ревизията на Директива 2003/87/ЕС за разработване на Директива 2018/410/ЕС.

https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/revision_en#tab-0-1

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Боряна Каменова, директор на дирекция „Политика по изменение на климата“

Дата: 16.10.2019 г.

Подпис: